

Nr 331

Av herr **Källstad m. fl.**, om anslag till S:t Lukasstiftelsen.

(Lika lydande med motion nr 219 i Första kammaren)

Vid 1961 års riksdag avgavs två likalydande motioner, den ena i första kammaren av herr Mogård m. fl. (I: 232) och den andra i andra kammaren av herr Rimmerfors m. fl. (II: 331), om ett anslag till S:t Lukasstiftelsen å 30 000 kr. för budgetåret 1961/62.

Statsutskottets tredje avdelning, som hade att behandla motionerna, utlät sig på följande sätt.

Verksamheten vid de av S:t Lukasstiftelsen drivna instituten omfattar, såsom framhålles i motionerna, i stor utsträckning familjerådgivning. Det synes utskottet därför naturligt att frågan om statligt stöd till stiftelsen i första hand bedömes med avseende på denna gren av stiftelsens verksamhet. Riksdagen har numera anvisat ett förslagsanslag av 100 000 kr. för nästa budgetår till bidrag till försöksvis anordnad familjerådgivning. Frågan om bidrag till stiftelsen torde därför lämpligen böra prövas av Kungl. Maj:t inom ramen för sålunda anvisade medel, därest stiftelsen gör framställning härom. Med hänsyn härtill och då en utvidgning av den särskilda statliga bidragsgivningen till nya ändamål bör ske med största varsamhet, är utskottet inte berett att tillstyrka motionsyrkandena.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet, att motionerna I: 232 och II: 331 icke må av riksdagen bifallas.

Riksdagen beslöt efter debatt i båda kamrarna med knapp majoritet i enlighet med utskottets hemställan, medan minoriteten röstade för bifall till motionerna.

S:t Lukasstiftelsen har följt riksdagens anvisning genom att under hösten 1961 till Kungl. Maj:t inge en ansökan om ett anslag å 20 000 kr. jämlikt kungl. kungörelsen den 2 december 1960 om statsbidrag till försöksvis anordnad familjerådgivning.

Ehuru Kungl. Maj:t ännu ej beslutat i ärendet, torde av allt att döma ansökningen ej komma att bifallas och detta av följande skäl.

Ifrågavarande försöksanslag lämnas allenast för *avgiftsfri* familjerådgivning. Sådan rådgivning kan icke meddelas av S:t Lukasstiftelsen på grund av ekonomiska förhållanden, för vilka närmare redogjorts i utredningen vid behandlingen av motionerna.

Den familjerådgivning som anslaget närmast avser är vidare uppbyggd efter helt andra linjer än den som meddelas av stiftelsen. Den förra skall nämligen

vara renodlad familjerådgivning eller i kombination med abortrådgivning och psykisk barna- och ungdomsvård. Anslaget utgår som bidrag till kostnaderna för familjerådgivare i relation till deras tjänstgöring och arvode.

S:t Lukasstiftelsens rådgivnings- och hjälpverksamhet vid dess institut följer som sagt andra linjer. Där utgör familjerådgivningsfallen blott en del av det mycket vida register av olikartade problemfall, som ingår i verksamheten. Familjerådgivningsfallen kan vidare sägas vara av två slag, nämligen dels rena fall, och dels sådana, där familjerådgivningen ingår som en större eller mindre del i den totala behandlingen. Antalet senare fall är väsentligt större än antalet rena familjerådgivningsfall. Därtill kommer att familjerådgivningsfallen, vare sig de utgöres av rena eller blandade, behandlas av olika assistenter hos S:t Lukasstiftelsen, åt vilka därjämte en stor mängd andra fall anförtros.

Av dessa skäl har kungl. medicinalstyrelsen, som utgör remissinstans i ärendet, icke ansett sig kunna tillstyrka att statsbidrag enligt ifrågavarande kungörelse utgår till S:t Lukasstiftelsen. Skulle detta oaktat och trots de principiella hinder, som otvivelaktigt föreligger, Kungl. Maj:t finna skäl att bevilja bidrag till stiftelsen, torde detta bli mycket blygsamt, högst ett eller möjligen ett par tusen kronor.

Den av 1961 års riksdag anvisade vägen till ekonomiskt stöd åt S:t Lukasstiftelsen torde alltså icke vara framkomlig eller i vart fall icke leda till någon egentlig hjälp för stiftelsen.

Behovet av sådan är i dag större än för ett år sedan, enär stiftelsen för 1961 kommer att redovisa ett tämligen betydande underskott, varjämte budgeten för 1962 upptager ett underskott för stiftelsen som sådan å 10 000 kr. och för dess institut i Stockholm å 32 000 kr. Härtill kommer att stiftelsen, som de senare åren vuxit ur sina lokaler, belägna i en souterrainvåning vid Rådmanngatan 69, behöver ekonomiskt stöd för att lösa sitt lokalproblem, som blivit alltmer prekärt. Stiftelsen har fått ett erbjudande om mycket lämpliga lokaler i en fastighet, som planeras uppföras under åren 1962—1963 i hörnet av Norrtullsgatan och Frejgatan i Stockholm. De årliga hyreskostnaderna där beräknas emellertid med ca 15 000 kr. överstiga dem som stiftelsen nu har. Även andra lösningar av lokalfrågan måste medföra avsevärt högre hyreskostnader förutom de särskilda utgifterna för anskaffande av lokal, flyttning och nyinredning. För närvarande saknar emellertid stiftelsen de ekonomiska förutsättningarna att skaffa sig de större och lämpligare lokaler, som stiftelsen oundgängligen behöver. Ekonomiskt stöd åt stiftelsen att lösa sitt lokalproblem skulle därjämte leda till att farmaceutiska institutet för sin studentkår, som hyr en lägenhet, belägen ovanför S:t Lukasstiftelsens och med samma ingång som stiftelsens, skulle få sina alltför otillräckliga lokaler väsentligen utökade genom att övertaga stiftelsens lägenhet. Det kan framhållas, att kungl. byggnadsstyrelsen arbetar på en lösning av farmaceutiska institutets lokalproblem efter dessa linjer.

För övrigt torde det icke vara nödvändigt att i denna motion närmare utveckla motiveringen för att S:t Lukasstiftelsen, som utför en betydelsefull, officiellt

erkänd insats i människovårdens tjänst, är förtjänt av ett verkligt ekonomiskt stöd från det allmännas sida. Det bör räcka med att hänvisa till den utredning, som låg till grund för de föregående motionerna och den som förebragtes i samband med behandlingen av desamma.

Dock bör betonas, att stiftelsen under 1961 väsentligt utvecklat sin verksamhet, vari numera även ingår utbildning av präster för den av statsmakterna beslutade andliga vården vid sjukhusen. Denna utbildningsverksamhet sker i samarbete med Svenska kyrkans diakonistyrelse.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta om ett anslag till S:t Lukasstiftelsen å 50 000 kr. för budgetåret 1962/63.

Stockholm den 25 januari 1962

Thorvald Källstad

Einar Rimmerfors

Ake Zetterberg

Evert Svensson

David Svenungsson

Carl Eric Hedin

Eric Nelander

Gunnar Larsson
i Luttra

Erik Larsson
i Norderön

Augustinus Keijer

Yngve Hamrin

Henning Carlsson
i Huskvarna

Gustav Boija

David Gomér
